

Samenvatting

Het college van burgemeester en wethouders heeft besloten de raad om toestemming te vragen om een nieuwe samenwerking met de overige 17 Zuid Limburgse gemeenten aan te mogen gaan. De huidige regeling loopt eind 2018 af. Het doel van deze samenwerking is om gezamenlijk te voorzien in professionele jeugdhulp aan jongeren die dit nodig hebben. Hiervoor wordt een centrumregeling tussen de 18 Zuid Limburgse gemeenten aangegaan, waarbij de gemeente Maastricht als centrumgemeente wordt aangewezen. De centrumgemeente zorgt ervoor, dat er voldoende jeugdhulpaanbieders worden gecontracteerd of worden gesubsidieerd, om daarmee in de behoefte aan jeugdhulp in Zuid Limburg te kunnen voorzien. Daarmee kunnen de gemeenten in de regio invulling geven aan de zorgplicht die zij op grond van de Jeugdwet tegenover hun jongeren hebben.

Beslispunten

1. Instemmen met de nieuwe gemeenschappelijke regeling Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019
2. De raad ex artikel 1, tweede lid Wgr toestemming vragen voor het aangaan van de Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019
3. Kennis te nemen van het concept service-level agreement tussen de deelnemende gemeenten en de centrumgemeente en de wethouder Jeugd te mandateren de SLA aan te gaan.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 28 augustus 2018:

Conform.

1. Aanleiding

In 2014 zijn alle Zuid Limburgse gemeenten een inkoop samenwerking gestart met het oog op de inwerkingtreding van de Jeugdwet 2015. Daartoe is een centrumregeling aangegaan, waarin de gemeente Maastricht als centrumgemeente is aangewezen die de inkoop van de gespecialiseerde jeugdhulp voor de deelnemende gemeenten verzorgt. Deze centrumregeling loopt eind 2018 af.

Aanvankelijk was deze samenwerking als tijdelijk bedoeld en wilden de deelnemende gemeenten uiteindelijk zelf (of op een andere samenwerkingschaal dan die van geheel Zuid Limburg) deze inkoop vormgeven. In ieder geval voor de inkoop van ambulante jeugdhulp. In 2017 is deze bestuurlijke samenwerking en de daaronder vallende inkoop geëvalueerd. Op basis van het evaluatierapport hebben de 18 Zuid Limburgse gemeenten besloten, de inkoop samenwerking voor onbepaalde tijd te continueren. Daaraan is wel een aantal randvoorwaarden gesteld. Zo zou meer ruimte voor maatwerk in de samenwerking moeten komen. Dit heeft geresulteerd in de introductie van een verplicht basispakket dat alle gemeenten afnemen en een facultatief keuzepakket voor ambulante jeugdhulpvormen. Vijf van de achttien gemeenten hebben besloten de komende vier jaar gebruik te maken van de mogelijkheid om (een deel van) het keuzepakket zelf in te kopen. Daarnaast is afgesproken, dat er naast een nieuwe centrumregeling ook een apart service-level agreement komt waarin de kwaliteit en het niveau van de dienstverlening van de centrumgemeente naar de overige deelnemende gemeenten wordt vastgelegd, evenals de onderlinge afbakening van taken en verantwoordelijkheden tussen centrumgemeente en overige deelnemers. Een andere wens ten aanzien van de inkoop samenwerking is, dat de samenwerking verbreed zou moeten worden. Zo zou de centrumgemeente in staat gesteld moeten worden ook andere verwervingsvormen zoals subsidiëring van bepaalde jeugdhulpvormen voor de deelnemers te verzorgen. Met het oog hierop is gekozen voor de bredere term "verwerving" in plaats van inkoop in de benaming van de centrumregeling, nu subsidiëring immers geen inkoop is.

Dit leidt er toe dat ingaande 2019 de inkoop samenwerking op een andere wijze zal worden vormgegeven door het vaststellen van een nieuwe centrumregeling. Het instrument van centrumregeling (een lichte Gemeenschappelijke Regeling) is bij de besluitvorming over de evaluatie bestuurlijk geen punt van discussie geweest. De mandaatconstructie in deze centrumregeling zorgt ervoor dat de centrumgemeente niet teveel afstand van de deelnemende gemeenten kan innemen. Deze afstand is een veelvuldig gehoord bezwaar van gemeentebesturen en vooral raden die een grote afstand en daarmee gebrek aan sturingsmogelijkheden en invloed ervaren tot de gemeenschappelijke regelingen in de vorm van een openbaar lichaam. Dat is met deze centrumgemeente constructie duidelijk anders. De verhouding opdrachtgever - opdrachtnemer is

wederkerig en gelijkwaardig, er is geen sprake van ondergeschiktheid van de opdrachtnemer ten opzichte van de opdrachtgever.

De 18 gemeenteraden dienen op basis van artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) aan hun colleges toestemming te verlenen voor het aangaan van een gemeenschappelijke regeling. Dat geldt ook voor deze centrumregeling. Daarvoor is bijgevoegd Raadsvoorstel bedoeld. De gevraagde toestemming kan alleen worden geweigerd wegens strijd met het recht en/of het algemeen belang. Na de verleende toestemming dienen alle 18 colleges de regeling vast te stellen, waarna deze in de Staatscourant kan worden gepubliceerd en in werking kan treden. Dit dient uiterlijk in oktober van dit jaar plaats te vinden om daarmee de centrumgemeente op tijd in staat te stellen contractuele afspraken met jeugdhulpaanbieders voor 2019 te maken.

2. Context

De via deze centrumregeling geregelde bestuurlijke samenwerking draagt bij aan de zorgplicht, die gemeenten sinds de inwerkingtreding van de Jeugdwet in 2015 hebben. De schaal- en efficiencyvoordelen die een gezamenlijke inkoop kan hebben voor zowel zorgaanbieders als gemeenten zijn evident en sluiten ook aan op de uitdrukkelijke wens van het Rijk om de regionale samenwerking hierbij op te zoeken. Het gaat hier om samenwerking op het terrein van bedrijfsvoering (inkoop en subsidiering van jeugdhulp). De wijze waarop dit wordt vormgegeven en uitgewerkt moet bijdragen aan het realiseren van de transformatiedoelstellingen in de zorg en daarmee de door de gemeenteraden vastgestelde beleidskaders.

3. Gewenste situatie

Met de vaststelling en inwerkingtreding van de Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019 kan de centrumgemeente Maastricht namens de deelnemende Zuid Limburgse gemeenten de verwerving van voldoende jeugdhulp verzorgen. Alle 18 gemeenten zijn dan in staat invulling te geven aan de zorgplicht die zij hebben naar jongeren die een beroep op professionele jeugdhulp moeten doen.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Met het aangaan van een centrumregeling voor onbepaalde tijd willen de deelnemende gemeenten tot uitdrukking laten komen dat zij een duurzame, regionale samenwerking op het terrein van de verwerving van jeugdhulp wensen aan te gaan. Daarbij gaat het om het bieden van voldoende gespecialiseerde jeugdhulp aan alle jongeren die dit nodig hebben, hetgeen bijdraagt een hogere mate van (geestelijke) gezondheid.

5. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

6. Personeel en organisatie

Met de inkoop samenwerking tussen 18 Zuid Limburgse gemeenten voor onbepaalde tijd kan, meer dan in het verleden, worden gebouwd aan een structurele bemensing van het inkoopteam binnen het Sociaal Domein van de centrumgemeente. Verdere professionalisering en kennisverankering wordt hierdoor beter mogelijk.

7. Informatiemanagement en automatisering

De hier beschreven inkoop samenwerking vereist het verplicht gebruik van digitale gegevensuitwisseling tussen de deelnemende gemeenten via Zorgned. Dit wordt verder uitgewerkt in het service-level agreement, maar is ook in de huidige samenwerking al praktijk.

8. Financiën

Het aangaan van deze centrumregeling heeft op zichzelf geen financiële gevolgen. De kosten van de inzet van jeugdhulp zelf uiteraard wel, maar dat is een beoogd gevolg van deze samenwerking.

Daarvoor dragen de deelnemende gemeenten zelf de verantwoordelijkheid en de kosten, zij besluiten ook zelf via hun toegangen over de inzet van zorg. De inkoop samenwerking brengt met zich mee, dat de centrumgemeente Maastricht een inkoopteam in stand houdt, waarvan de kosten via een aparte verdeelsystematiek op basis van daadwerkelijke inzet van zorg over de deelnemende gemeenten worden verdeeld. Zonder deze inkoop samenwerking zouden de kosten van de instandhouding van het inkoopteam volledig voor rekening van de centrumgemeente komen en daarmee substantieel toenemen. De samenwerking levert vooral door de verdeling van de vaste kosten over de samenwerkingspartners een financieel voordeel op. Overigens dient bedacht te worden dat dit maar een zeer beperkt onderdeel van de totale zorgkosten zijn. Ter oriëntatie: in 2017 bedroegen de kosten van team inkoop € 1.7 mio. Van deze € 1.7 mio werd ca € 1.4 mio door de overige 17 gemeenten gedragen. Om een en ander in perspectief te plaatsen: de totale uitgaven voor zorg in natura jeugd waren in 2017 € 156 mio voor geheel Zuid Limburg.

De verdeling van de uitvoeringskosten is geregeld in het (concept) service-level agreement, dat deelnemende gemeenten met de centrumgemeente aangaan (bijlage B_3). Voorgesteld wordt hiervan kennis te nemen, de portefeuillehouder Jeugd te mandateren deze verder met de partners in de regio uit te werken, de service-level agreement met de deelnemende gemeenten aan te gaan en

namens de centrumgemeente door de gemandateerde manager bedrijfsvoering/controller Beleid & Ontwikkeling te ondertekenen.

9. Aanbestedingen

Niet van toepassing

10. Participatie tot heden

Bij de totstandkoming van deze centrumregeling en het service-level agreement zijn de 18 portefeuillehouders Jeugd (via de stuurgroep Jeugd en het bestuurlijk overleg) betrokken geweest. Dit was ook het geval bij de voorafgaande evaluatie van de zorginkoop en de bestuurlijke samenwerking daarbij. Bij de voorbereiding is ook de programmagroep jeugd betrokken geweest, terwijl juristen van alle 18 gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld hun adviezen ten aanzien van de centrumregeling te geven. De uitkomsten daarvan zijn voor zover dat mogelijk was in de regeling verwerkt.

11. Voorstel

- 1- Instemmen met de nieuwe gemeenschappelijke regeling Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019
- 2- De raad ex artikel 1, tweede lid Wgr toestemming vragen voor het aangaan van de Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019
- 3- Kennis te nemen van het concept service-level agreement tussen de deelnemende gemeenten en de centrumgemeente en de portefeuillehouder Jeugd te mandateren de SLA aan te gaan

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na het collegebesluit over dit voorstel wordt de raad toestemming gevraagd om de nieuwe gemeenschappelijke regeling Centrumregeling Verwerving Jeugdhulp regio Zuid-Limburg 2019 aan te mogen gaan. Dit is in overleg met het Presidium gepland voor de raadsvergadering op 25 september. Nadat de raad de toestemming heeft verleend dient het college de regeling vast te stellen. Deze procedure dient in alle 18 Zuid Limburgse gemeenten te worden doorlopen. Nadat dit is gebeurd wordt de regeling in de Staatscourant gepubliceerd en treedt de dag erop in werking. De uitvoering van de centrumregeling wordt jaarlijks geëvalueerd op de wijze zoals in de regeling is beschreven.